

յեւելով հանդերձ Պրանս. արքայական կառավարութեան բարձր պաշտպանութիւնը: Վարժարանին Տեսչութիւնը իր նոյն թուակիր աղերսագրով կը խնդրէր որ Պրանսայի ներկայ հասարակագետական կառավարութիւնն ալ, հետեւելով իր նախորդներուն ընդգծած լուսաւոր ճանապարհին, ո՛չ միայն վերահաստատէր Վարժարանին նախկին իրաւունքները, այլ նաեւ ընդունէր զայն Փարիզի Ակադեմիային մէջ, իբր Բարձրագոյն Ուսմանց Հաստատութիւն:

Կրթական նախարարութիւնը եւ Ակադեմիայի վերատեսուչը ընդառաջ երթալով Տեսչութեան ուղղած աղերսագրին, 22 Մայիս 1931 թուակիր հրամանագրով մը եւ հիմնուած «12 Յուլիս 1875»-ի օրէնքին 3^{րդ} յօդուածի տրամադրութիւններուն վերայ, կը հաստատէին Մուրատեան վարժարանը իր ներկայ բարձր դիրքին մէջ:

Փարիզի Ակադեմիային մէջ Վարժարանին հանդիսաւոր մուտքն է որ տօնուեցաւ Յուլիս 5ին «Պէշիկիթաշլեան» թատերասրահին մէջ՝ կառուցուած Մ. Ռ. Ն. Աշակերտաց ջանքերով և օրինակելի զոհողութիւններով. միաժամանակ Մրցանակարաշխութեան հանդէսը, հայ եւ ֆրանսացի ծովածաւալ բազմութեան մ'առջեւ:

Հետեւելով Լամարդիներու, Վիկտոր Հիլոններու եւ Կիզոններու աւանդութեան, սոյն հանդիսաւորութեանց՝ յանուն Պրանսական կառավարութեան՝ կը նախագահէր Պրն. Հանրի Փաթէ, երեսփոխան Փարիզի եւ Խորհրդարանի փոխ-նախագահ: Նմանապէս ներկայ էին Պ. Պ. Հանրի Լորէն, երեսփոխան ժիրոնտի, Է. Սուլիէ, երեսփոխան Փարիզի, Փարիզի Ակադեմիայի ընդհ. վերատեսուչը, Խաւրական Արքայական կառավարութեան կողմէ Փարիզի փոխհիւպատոսը եւ Խաւրական դեսպանատան մէկ ներկայացուցիչը, Հայ եւ Պրանսական մամուլէն ներկայացուցիչներ, Փարիզահայ նշանաւոր անձնաւորութիւններ:

Այս անգամ ալ «Մարտէյէզ»-ով եւ «Բամ փորոտան»-ով հանդէսը բացուելէն վերջ խօսք առաւ Վարժարանին քաղաքական Տեսուչ Պ. Խանգատեան, որ ֆրանսերէն լեզուով բացատրեց օրուան նշանակութիւնը եւ մատնանշեց Պրանս. կառավարութեան ասպետական վերաբերմունքը հանդէպ Մխիթարեան Միաբանութեան:

Հետզհետէ բեմ բարձրացան Պ. Պ. Հանրի Լորէն, Է. Սուլիէ եւ Հանրի Փաթէ որոնք հրաշունչ բառերով դրուատիքն ըրին Մխիթարեան Միաբանութեանս դարաւոր գործունէութեան, Հայ ազգին եւ Հայ հանճարին իմացական յազմանակներուն: Նմանապէս խօսք առաւ վարժարանին Տեսուչ Հ. Սահակ Վ. Տէր-Մովսէսեան, որ իր պատմաբանի յատուկ շեշտով թուեց Խաւրական եւ Պրանսական կառավարութեանց բարոյական եւ նիւթական օժանդակութիւնը՝ Մխիթարեան հաստատութեանց: Հ. Սահակ Վ. մատնանշեց նաեւ Մուրատեան վարժարանը իբր կարեւոր ազդակ մը Հայ ժողովուրդի Միութեան գործին նկատմամբ, եւ շեշտեց յատկապէս հայ մանկուտոյն միօրինակ դաստիարակութեան դժուարին գործը:

Բանախօսութեանց յաջորդեցին արտասանութիւններ եւ երգեր Վարժարանին սաներուն կողմէն, ինչպէս նաեւ Մուրատ-Ռափայէլեան վարժարանի Նախկին Աշակերտաց նախաձեռնութեամբ կազմուած «Կիլիկիա» երգչախումբէն:

Հանդէսէն վերջ հրաւիրեալները հիւրասիրուեցան. եւ փոմփատուրեան հինաւորը դղեակէն մեկնելու պահուն անոնց երեսին վրայ կը ճառագայթէր անհուն գոհունակութիւն մը եւ ազգային արդար խրոխտանքի ժպիտը որ ծիրանեփառ արշալոյսի պէս կը ցոլանար գեղեցիկ օրուան մը կարապետութեամբ:

Անոնց մեկնեցան կրկնապէս երախտագէտ հանդէպ Պրանսական կառավարութեան եւ Մխիթարեան Միաբանութեան բազմավաստակ Հայրերուն որ գիտցան հիմնել եւ քիչ ժամանակի մէջ այնքան բարեմասնութիւններով օժտել Մուրատեան վարժարանը՝ իբրեւ ատրուշան մը ուր Հայ ցեղի սրբազան հուրը պիտի վառի անշէջ եւ յաւերժօրէն արծարծուն:

Անոնց մեկնեցան կրկնապէս երախտագէտ հանդէպ Պրանսական կառավարութեան եւ Մխիթարեան Միաբանութեան բազմավաստակ Հայրերուն որ գիտցան հիմնել եւ քիչ ժամանակի մէջ այնքան բարեմասնութիւններով օժտել Մուրատեան վարժարանը՝ իբրեւ ատրուշան մը ուր Հայ ցեղի սրբազան հուրը պիտի վառի անշէջ եւ յաւերժօրէն արծարծուն:

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԲԱԲԳԷՆ ԵՊՍ. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈՅ

Ազգին սրտին հետ բարասխերով անցեալ տարի ցաւով անոր մեծ տուգերը գոռեցիք. այսօր ալ կարգն է որ անոր ոչրախ յոշերն արձանագրեք ինչն այս քերքիս էջերուն մէջ:

Եւ առաջինը՝ Բարգին Ս.ի ընտրութիւնը (Սպրիլ 26) որպէս արուսակից, օգնական եւ շարունակող ազգաշէն գործին Ստոյ Կարողիկոս վեհախառ Սահակ հայրապետին որ այնքան արցունք արբեց եւ այնքան սէր եւ ինքանք բարիեց մեր ազգին ահաւոր սոխոկէ փրկուած բեկորներուն:

Համառօտ տողերու մէջ չեմք կրնար անխօփել վեհաշնորհին կեանքն ու գործը, իբրեւ եկեղեցական առաջնորդ եւ իբրեւ բանասէր:

Կը մաղթեմք սրտագին արեւշատութիւն, կորով եւ իմաստութիւն արդարացներու Ազգին եւ Ստոյ վեհախառին իր վրայ դրած շաւաղցն յոյսերը:

ԹՈՐԳՈՍ ԵՊՍ. ՊԱՏՐԻԱՐՔ Ս. ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ

Ողբացեալ Դոշրեան կը վերակենդանանայ յսննին լորրևտիր Թորգոմ Սրբազանի որ Գահիրէի արուսէն կը բարձրանայ Ս. Երուսաղէմի Պատրիարքութեան՝ Ս. Յակոբեանց պատմական արուսին (Յունիս 16):

Երբ Ազգը դարձեալ կրնայ ողջունել Բանաստեղծ Պատրիարք մը, աւելանայ իր վշտերը գաղութի ցիրոցան ու տառապալից կեանքին մէջ: Կանար իր վշտերը գաղութի ցիրոցան ու տառապալից կեանքին մէջ:

Այդ տեսակետով է մեր մաղթանքն ալ մեր ջերմագին ընտրութեանց փոշիքին հետ գոր կը լուշիքեմք Սրբազան Պատրիարքին, բեղուն եւ ազգանուշեր գործունէութեան մը տեւելով:

ԳԵՐ. Ն. ՄԵՍՐՈՊ ՆԱՊՈԶԵԱՆ

ԸՆԴՆ. ԱԲԲԱՅ ՎԻԵՆՆԱՅԻ ՄԻԻԹԱՐԵԱՆՑ

Եղբայրական անկեղծ սիրով կը մասնակցիք ոչրախութեան մեր քոյր Միաբանութեան որ գիտցաւ իրեն գրուել ընտրել (Յունիս 16) իր համեմատ բայց արժանաւոր մէկ անդամը՝ Գեր Հ. Հապոգեան՝ որպէս Ընդհ. Արքայապետ:

Չերթօրէն կը մաղթեմք լորրևտիր Գեր. Արքայապետ կորով եւ իմաստութիւն մեծին Մխիթարայ կրօնասէր եւ ազգանուշեր հոգով վարելու իր սիրելի Միաբանութիւնը միշտ դէպ ի զարգացում իր նախորդներուն ընթացած շաշիղներով առաքելական, դաստիարակական եւ գրական մշակոյթի արուստի բեկներուն մէջ որոնց այնքան կը կարօտի մեր ազգը:

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ «ԲԱԶՄԱՎԷՊ»-Ի